

Vergaderjaar 2025–2026

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

IN

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 16 juli 2026

De vaste commissie voor Europese Zaken¹ heeft schriftelijk overleg gevoerd met de Minister van Buitenlandse Zaken over **de geannoteerde agenda Raad Algemene Zaken van 26 mei 2026**. Bijgaand brengt de commissie hiervan verslag uit. Dit verslag bestaat uit:

- De uitgaande brief van 9 juni 2026.
- De antwoordbrief van 13 juli 2026.

De griffier van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Van den Driessche

¹ Samenstelling:

Van Apeldoorn (SP) (voorzitter), Van Ballekom (VVD), Beukering (Fractie-Beukering), Van Bijsterveld (JA21), Bovens (CDA), Dittrich (D66), Van Gasteren (Fractie-Van Gasteren), Van der Goot (OPNL), Hartog (VOLT), Van Hattem (PVV), Huizinga-Heringa (ChristenUnie), Kanis (D66), Karimi (GroenLinks-PvdA), Kemperman (FVD) (ondervoorzitter), Koffeman (PvdD), Martens (GroenLinks-PvdA), Oplaat (BBB), Panman (BBB), Petersen (VVD), Ramsodit (GroenLinks-PvdA), Van Rooijen (50PLUS), Rosenmöller (GroenLinks-PvdA), Van de Sanden (Fractie-Van de Sanden), Steenkamp (CDA), Toorenborg (CDA), Veldhoen (GroenLinks-PvdA), Visseren-Hamakers (Fractie-Visseren-Hamakers), Vogels (VVD), De Vries (SGP), Walenkamp (Fractie-Walenkamp)

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR EUROPESE ZAKEN

Aan de Minister van Buitenlandse Zaken

Den Haag, 9 juni 2026

De leden van de vaste commissie voor Europese Zaken hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken van 26 mei 2026². De commissie heeft besloten in schriftelijk overleg te treden.

De leden van de fractie van **Volt**, mede namens de fracties van **OPNL** en **Fractie-Visseren-Hamakers**, hebben naar aanleiding van geannoteerde agenda de volgende vragen en opmerkingen. De leden van de fracties van **JA21** en **Fractie-Van Gasteren** sluiten zich aan bij de gestelde vragen.

De leden van de fractie van Volt stellen, mede namens de fracties van OPNL en Visseren-Hamakers, de informatieve brief ter voorbereiding van de Raad Algemene Zaken (RAZ) van 26 mei 2026 op prijs. Deze leden realiseren zich dat de vragen daarover pas na deze RAZ zelf kunnen worden beantwoord.

In de tweede helft van 2029 zal de Europese Raad opnieuw een strategische agenda vaststellen voor de periode 2029–2034. De concepten van deze agenda zijn vaak al enkele weken vóór de Europese Raad bekend als een publiek geheim. Desalniettemin worden zij niet officieel met de nationale parlementen gedeeld omdat de officiële versie pas een dag vóór de beslissende Raad of op de dag van de Raad zelf als officieel stuk komen voor te liggen. Het gevolg is dat nationale parlementen hier niet met hun regeringsleiders van gedachten over kunnen wisselen en worden geconfronteerd met een voldongen feit.

Naar aanleiding van een bezoek van de commissie Europese Zaken aan de Europese Raad, lijken er volgens deze leden mogelijkheden te zijn om nu al de procedure van de vaststelling van de strategische agenda zodanig te wijzigen dat nationale parlementen deze kunnen inzien en eventueel bij de voorbereidende gesprekken met hun regeringsleiders kunnen betrekken.

Met bovenstaande in gedachten verzoeken de leden van de genoemde fracties om het verzoek aan de voorzitter van de Europese Raad te doen de vaststellingsprocedure voor de strategische agenda zodanig te wijzigen dat overleg vooraf door de regeringsleiders met hun parlementen mogelijk wordt. Is de regering bereid dit voorstel aan de voorzitter te doen? Is de regering bereid dit ook mee te laten wegen in de (her)benoeming van de voorzitter die binnenkort zal plaatsvinden?

De leden van de vaste commissie voor Europese Zaken zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk vier weken na dagtekening van deze brief.

Voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken,
E.B. van Apeldoorn

² EK 21.501–02, IH

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 juli 2026

Uw brief van 9 juni 2026 bevat een verzoek van of namens leden van de vaste Commissie Europese Zaken betreffende de vaststelling van de Strategische Agenda van de Europese Raad. Deze leden vragen of de regering bereid is de voorzitter van de Europese Raad te verzoeken de procedure voor de vaststelling van de Strategische Agenda zodanig te wijzigen dat overleg vooraf door de regeringsleiders met hun parlementen mogelijk wordt. Ook vragen de leden of de regering bereid is dit mee te laten wegen in de (her)benoeming van de voorzitter die binnenkort zal plaatsvinden. Het navolgende dient als reactie op dit verzoek.

Met de Strategische Agenda geeft de Europese Raad sturing aan de prioriteiten van de EU voor een nieuwe cyclus van vijf jaar. De Europese Raad stelt de Strategische Agenda vast na de Europese verkiezingen en voorafgaand aan het aantreden van een nieuwe Europese Commissie. De Strategische Agenda krijgt vorm in de conclusies van de Europese Raad die met consensus worden vastgesteld. Bij de eerstvolgende gelegenheid, in 2029, staat Nederland aan de vooravond van het bekleden van het voorzitterschap van de Raad.

Conform de staande informatie-afspraken informeert het kabinet beide Kamers over zijn inzet ten aanzien van de prioriteiten van de EU voor de nieuwe vijfjarige cyclus en kan daarover met beide Kamers in overleg treden. Deze uitwisseling verloopt via de geannoteerde agenda en het verslag van de Raad Algemene Zaken die de betreffende Europese Raad voorbereidt, en het bijbehorende debat of schriftelijk overleg. Tevens vindt op basis van de geannoteerde agenda uitwisseling, debat of schriftelijk overleg plaats ten behoeve van de Nederlandse inzet voor de Europese Raad die de Strategische Agenda vaststelt.

Gelet op het belang van de Strategische Agenda is het gebruikelijk dat het kabinet een voorkopie van de Strategische Agenda ter vertrouwelijke inzage legt in de Tweede Kamer, voorafgaand aan de Europese Raad. Dit is op 18 juni 2024 ook gebeurd in aanloop naar de Europese Raad van 27 en 28 juni 2024. Desgewenst kan het kabinet erop toezien dat ook de leden van de Eerste Kamer vertrouwelijke inzage krijgen in een voorkopie van de Strategische Agenda voorafgaand aan de Europese Raad die in 2029 (en in navolgende jaren) de Strategische Agenda vaststelt.

In het licht van bovenstaande ziet het kabinet geen aanleiding voor het aanpassen van de procedures voor de vaststelling van de Strategische Agenda van de Europese Raad. Het is niet aan het kabinet om zich uit te laten over betrokkenheid van parlementen bij de vaststelling van de Strategische Agenda in andere lidstaten van de EU.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
T.B.W. Berendsen